

Wyrok z dnia 23 listopada 1999 r.

II UKN 211/99

Nie jest czynem niedozwolonym uzasadniającym odpowiedzialność odszkodowawczą pracodawcy według art. 415 KC zatrudnienie nauczyciela w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze zgodnym z art. 35 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.).

Przewodniczący: SSN Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Zbigniew Myszka, Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 1999 r. sprawy z powództwa Reginy K. przeciwko Publicznej Szkole Podstawowej [...] w W. o rentę uzupełniającą, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 8 grudnia 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 1998 r. [...] Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Wałbrzychu oddalił powództwo Reginy K. skierowane przeciwko Publicznej Szkole Podstawowej [...] w W. o rentę uzupełniającą, po ustaleniu następującego stanu faktycznego. Powódka była pracownikiem pozwanej w okresie od 1 września 1991 r. do 27 czerwca 1996 r., będąc zatrudniona w charakterze nauczyciela geografii. Z dniem 1 sierpnia 1995 r. rozpoznano u niej chorobę zawodową (przerostowe zapalenie strun głosowych), co spowodowało zaliczenie jej do III grupy inwalidów. W ocenie Sądu, powódka otrzymała należne świadczenia przewidziane w ustawie z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.), zaś nie ma prawa do renty uzupełniającej od pracodawcy, nie można bowiem przypisać mu odpowiedzialności cywilnej z art. 415 KC z powodu braku winy. Odpowiedzialności tej nie rodzi zatrudnienie po-

wódki, za jej zgodą, w godzinach ponadwymiarowych, było to bowiem zgodne z prawem. Stanowisko to podzielił Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu, który oddalił apelację powódki (wyrok z dnia 8 grudnia 1998 r. [...]).

W kasacji od tego wyroku zarzucającej niewłaściwe zastosowanie prawa materialnego – art. 415 KC – powódka wniosła o jego zmianę i uwzględnienie powództwa, albo uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W ocenie skarżącej, błąd Sądu Wojewódzkiego polegał „na zaprzeczeniu związku, jaki zachodzi pomiędzy prawidłowo ustalonymi w procesie faktami a hipotezą normy prawnej wyznaczonej art. 415 KC”.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Dochodzona przez powódkę renta uzupełniająca przewidziana w art. 444 § 2 KC, stanowi roszczenie niezależne od przysługujących z ustawy wypadkowej z dnia 12 czerwca 1975 r. Fakt, że świadczenia wypadkowe jako należne zostały wypłacone, nie przesądza istnienia odpowiedzialności pracodawcy z przepisów Kodeksu cywilnego. Powołany jako podstawa kasacji art. 415 KC stanowi, że każdy, kto ze swojej winy wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Aby czyn sprawcy pociągał za sobą odpowiedzialność cywilną musi nosić cechy bezprawności (od strony przedmiotowej) i być zawiniony (od strony podmiotowej). Jeżeli czyn nie jest bezprawny, a więc nie jest niezgodny z obowiązującym porządkiem prawnym, nie można mówić o odpowiedzialności. Upatrywanie deliktu po stronie pracodawcy i jego związku z wystąpieniem u powódki choroby zawodowej, z zatrudnieniem jej – jako nauczyciela – w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze zgodnym z prawem, jest całkowicie nieuzasadnione. Zatrudnianie w ten sposób nie jest prawnie zakazane, nie ma więc cech bezprawności i nie może rodzić odpowiedzialności po stronie pracodawcy, pomijając nawet, że zatrudnianie w tych godzinach odbywało się nie tylko za zgodą powódki, ale wręcz na jej prośbę.

Okoliczności te, ustalone w toku postępowania przed Sądem Wojewódzkim, nie zostały w kasacji podważone, a więc są one wiążące dla Sądu Najwyższego rozpoznającego kasację (art. 393¹⁵ KPC).

Gdy więc jedyny zarzut kasacji – naruszenie art. 415 KC przez jego niewłaściwe niezastosowanie – nie jest trafny wobec braku bezprawności w działaniu praco-

dawcy, kasacja nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu po myśli art. 393¹² KPC.

=====